

Boekrecensie

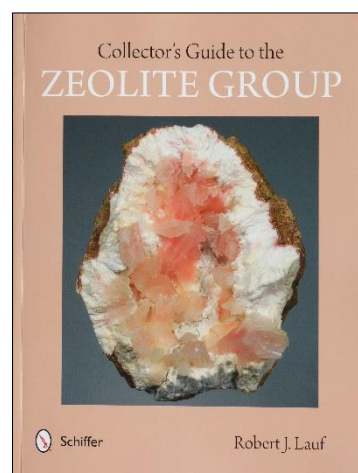
Collector's Guide to the ZEOLITE GROUP

Paul Mestrom

Robert J. Lauf, Schiffer Earth Science Monographs Volume 17, 2014, ISBN: 978-0-7643-4675-0, 112 pagina's, ongeveer € 23,-

Al vele jaren lang hebben zeolieten een speciale plek in mijn verzameling. Toen ik onlangs op bezoek was bij Herwig Pelckmans zag ik deze "Collector's Guide" voor het eerst. Afgaande op de titel hoopte ik dat dit boek zou kunnen helpen bij het determineren van zeolieten. Ik was dan ook blij dat ik het mocht lenen, ondanks het feit dat Herwig het zelf nog niet echt gelezen had.

Van de auteur, Robert Lauf, had ik al eerder de "Collector's Guide to Silicates, ORTHOSILICATES" (het eerste deel van een serie waarvan de rest nog moet verschijnen) aangeschaft en met heel veel genoegen gelezen/bestudeerd. Daarin vond ik heel veel zeer bruikbare informatie. Voor mij een goede "Collector's Guide". Mijn verwachtingen waren daarom hooggespannen.

De start van dit boek over zeolieten is goed. Heel duidelijk wordt uitgelegd wat een zeoliet is en hoe de naamgeving van de zeolieten is afgesproken. Je vindt hier een grote tabel met alle namen en formules. Verder wordt de structuur (op atomair niveau) en de morfologie redelijk helder en begrijpelijk uit de doeken gedaan. We vinden hier ook 14 kristaltekeningen. Vervolgens wordt tamelijk veel aandacht besteed aan de vorming en de geochemie van de zeolieten. Heel nuttig voor wie hiermee nog niet vertrouwd is.

Daarna, vanaf pagina 28, begint, in alfabetische volgorde, de beschrijving van de mineralen. Daar begint ook de grote teleurstelling.

De titel "Collectors Guide" wekt, bij mij althans, de verwachting de nodige gegevens te vinden die kunnen helpen bij het determineren van de beschreven mineralen. Ik denk dan aan hardheid, dichtheid, kristaltekeningen, brekingsindex, dubbelbreking en zo meer. Helaas, niets van dat alles! Aanwijzingen hoe de mineralen van elkaar te onderscheiden zijn, ontbreken volledig.

Wel vinden we vaak een stukje geschiedenis, informatie over belangrijke vindplaatsen en over de omstandigheden waarbij het mineraal kan ontstaan. Ook namen van variëteiten, de mogelijke grootte van kristallen en mineralen uit de paragenese passeren de revue. Verder komen type-vindplaatsen en soms structuurtekeningen (op atomair niveau) aan bod, maar dat helpt niet bij het determineren van deze mineralen.

Het geheel wordt geïllustreerd met een indrukwekkend aantal (meer dan 200) foto's, voor zover ik heb kunnen zien allemaal van de hand van de auteur. Helaas is de kwaliteit daarvan meestal bedroevend. Te vaak zijn het nietszeggende plaatjes van handstukken waarbij het mineraal op de foto niet duidelijk te herkennen is. Wil je weten hoe een bepaalde zeoliet er doorgaans uitziet, dan zal dit boek je zwaar teleurstellen.

Echte fouten heb ik niet gezien, op één na: bij stilbiet-Ca toont het boek een (overigens best geslaagde) foto van een mooi stuk van de Gibelsbach (Fiesch, Wallis, Zwitserland). Op groene fluoriet zitten goed gevormde kristallen, die echter geen stilbiet-Ca zijn maar, zoals we al sinds 1996 van Ambruster (*) weten, stelleriet. De lijst met referenties is met meer dan 200 titels (een schatting, ik heb ze niet geteld) indrukwekkend, maar het artikel van Ambruster ontbreekt.

Voor wie niet vertrouwd is met zeolieten is het misschien een mooie instapper, maar als je Tschernich's "Zeolites of the world" combineert met Mindat heb je veel meer en beter bruikbare informatie. De tekeningen van Tschernich en de foto's van Mindat tonen veel beter hoe de mineralen er uitzien.

Samenvattend: van deze schrijver had ik meer verwacht. Het is "leuk geprobeerd", maar eigenlijk een gemiste kans. In mijn boekenkast krijgt dit boek geen plek.

(*) Ambruster T. (1996), 'The zeolite, fluorite, quartz assemblage of the fissures at Gibelsbach, Fiesch (Valais, Switzerland): crystal chemistry, REE patterns, and genetic speculations', *Schweiz. Mineral. Petrogr. Mitt.* 76, 131-146, 1996